

Levottomia ja kapinallisia

“Nämä tapahtumat ovat varoittavia esimerkkejä, ja ne on kerrottu ojennukseksi meille, joiden osana on elää lopun aikoja.” (1. Kor. 10:11.)

Avaintekstit:

4. Moos. 11:1–33;
4. Moos. 12:1–13;
4. Moos. 13:27–33;
4. Moos. 14:1–23;
1. Kor. 10:1–11;
4. Moos. 14:39–45.

Vuosisatojen saatossa monet ovat kertoneet koirien ja muiden kotieläinten käyttäytyneen kummallisesti ja levottomasti ennen suuria maanjäristyksiä.

Tiedemiehet ovat nyt näyttäneet toteen, että eläimet kykenevät havaitsemaan maanjäristyksen ensimmäisen seismisen aallon – paineaallon, joka tulee ennen järisevää aaltoa. Tämä todennäköisesti selittää sen, miksi eläinten on havaittu käyttäytyvän levottomasti juuri ennen kuin maa alkaa järistä. Jotkut eläimet, kuten norsut, voivat havaita esijäristysten matalan frekvenssin ääniaaltoja ja värähdyksiä, joita ihmiset eivät kykene lainkaan havaitsemaan.

Muutamaa minuuttia ennen 5,8 magnitudin järistystä, joka iski Washington D.C.:n alueella 23. elokuuta 2011, jotkin eläimet Smithsonian Institution’s National Zoo -eläintarhassa alkoivat käyttäytyä kummallisesti. Näin tekivät muun muassa puoliapinoihin kuuluvat rengashäntämakit, jotka alkoivat huutaa voimakkaasti noin 15 minuuttia ennen kuin maa alkoi järistä.

Tämän viikon tutkistelussa tarkastelemme joitakin esimerkkejä ihmisten osoittamasta oudosta levottomuudesta, joka ei ole johtunut maanjäristysten taapaisten luonnonkatastrofien uhasta, vaan pikemminkin perussyntisyydestä, joka hallitsee langenneita ihmisiä, jotka eivät lepää siinä, mitä Kristus tarjoaa kaikille, jotka tulevat hänen luokseen uskossa ja kuuliaisuudessa.

10.7. Pääkonferenssin (kansainvälisen adventtikirkon keskuustoimiston) ulkolähetysten erityisuhrilahja: Lähetystyön tukeminen
Tämä tutkistelu on sapatiksi 10.7.2021

LEVOTTO- MINA ERÄMAASSA

Israelilaiset tunsivat itsensä varmasti levottomiksi jatkaessaan matkaansa Siinailta Kanaaninmaahan. Oli kulunut yli vuosi siitä, kun he olivat lähteneet Egyptistä (4. Moos. 1:1). He olivat valmiita menemään luvattuun maahan. Heidät oli laskettu, ja he olivat järjestäytyneet. He olivat todistaneet uskomattomia jumalallisen suosion osoituksia ja selkeitä Jumalan läsnäolon merkkejä. Kuitenkin heti ensimmäisessä paikassa Siinailta lähdön jälkeen he alkavat valittaa.

Lue 4. Moos. 11:1-15. Mistä israelilaiset valittavat?

He kaipaavat Egyptin herkkuja. "Olisipa meillä nyt kunnon ruokaa! Muistattehan, miten Egyptissä saimme ilmaiseksi kalaa ja miten meillä oli kurkkua, vesimelonia, purjoa, sipulia ja valkosipulia! Mutta nyt me joudumme kärsimään nälkää. Täällä ei edes näe muuta kuin tuota iänikuista mannaa!" (4. Moos. 11:4-6.) He kärsivät myös erittäin valikoivasta muistista: muistivat vain ruoan, mutta unohtivat orjuuden ja sen vaivat (vrt. 2. Moos. 1).

Jumala oli ruokkinut heitä mannalla yli vuoden; silti he olivat levottomia ja halusivat jotakin muuta. Tämä vaikutti jopa Moosekseen. Levottomien ihmisten johtaminen ei ole helppoa. Mooses silti tiesi, kenen puoleen kääntyä. "Hän sanoi Herralle: 'Miksi kohtelet niin tylysti minua, palvelijaasi? Miksi olet minua kohtaan niin säälimätön, että olet pannut taakakseni tämän kansan?'" (4. Moos. 11:11.)

Miten Jumala vastaa kansan valitukseen? Lue 4. Moos. 11:16-33.

Kun tulemme levottomiksi, Jumala ei ole kuuro tarpeittemme suhteen. Hän antoi israelilaisille viiriäisiä tyydyttämään heidän lihanhimonensa. Ei kansa kuitenkaan todellisuudessa lihahalunnut. Kun olemme tyytymättömiä, levottomia ja vihaisia, suutumme helposti toissijaisista asioista, jotka eivät oikeasti ole konfliktin syy. Israel kapinoi Jumalan johdatusta vastaan. Tässä meidänkin tulee olla varuillamme, olivatpa olosuhteemme millaiset tahansa, sillä tähän on helpompi langeda kuin luulemmekaan.

Miksi menneisyys näyttää paremmalta kuin se oli?

SE ON TARTTUVA

Lue 4. Moos. 12:1-3. Mistä Mirjam ja Aaron ovat kuukuuksissaan?

Näennäisesti Mirjam ja Aaron olivat tyytymättömiä Mooseksen kuusilaisvaimoon (RK 2012). Sippora oli Midianista kotoisin oleva ulkopuolinen (ks. 2. Moos. 3:1). Jopa Israelin ”eliitin” keskuudessa langennut luontomme paljastui, eikä kovin miellyttävällä tavalla.

Teksti kuitenkin osoittaa, että ulkomaalaisuus oli vain veruke. Heidän tyytymättömyytensä keskeisin syy liittyi profeetalliseen lahjaan. Edellisessä luvussa Jumala oli käskennyt Moosesta valitsemaan 70 Israelin vanhinta, jotka auttaisivat Moosesta kantamaan johtajuuden taakan (4. Moos. 11:16, 17, 24, 25). Aaron ja Mirjam olivat myös olleet keskeisessä johtaja-asemassa (2. Moos. 4:13-15; Miika 6:4), mutta uusien johtajien nimityksen myötä he tunsivat itsensä uhaetuiksi ja sanoivat: ”Onko Herra todellakin ilmaissut tahtonsa vain Mooseksen kautta? Eikö hän ole puhunut myös meille?” (4. Moos. 12:2.)

Miten Jumala reagoi valitukseen? Lue 4. Moos. 12:4-13. Miksi luulet hänen reagoineen niin päättäväisesti?

Jumalan vastaus tulee heti, eikä se jätä tilaa tulkinnoille. Profeetallinen lahja ei ole ase, jota käytetään oman vallan pönkittämiseen. Mooses sopi hyvin johtajaksi, koska hän oli oppinut, miten äärimmäisen riippuvainen hän oli Jumalasta.

Se, että Mirjam mainitaan ennen Aaronia jakeessa 1, saattaa viitata siihen, että hän oli se, joka yllytti hyökkäämään Moosesta vastaan. Tuohon aikaan Aaron palveli jo Israelin ylimmäisenä pappina. Jos Aaron olisi saanut spitaalilta, hän ei olisi voinut astua pyhäkköteltaan eikä toimia kansan välittäjänä. Se, että Mirjamia rankaistiin tilapäisellä spitaalilla, kertoo Jumalan tyytymättömyydestä heitä molempia kohtaan ja saa aikaan asenteenmuutoksen, jota perheessä tarvittiin. Aaronin vetoamus Mirjamin puolesta kertoo, että Aaronkin oli osallinen (4. Moos. 12:11), ja nyt arvostelun ja levottomuuden sijaan, hän vetoaa Mirjamin puolesta. Myös Mooses ruokoilee hänen puolestaan (4. Moos. 12:11-13). Tällaista asennetta Jumala haluaa nähdä kansassaan. Hän kuulee ja parantaa Mirjamin.

LEVOT- TOMUUS JOHTAA KAPINAAN

Kertomus alkaa myönteisissä merkeissä, mutta vakoojien raportti on erikoislaatuinen.

Lue vakoojien raportti 4. Moos. 13:27-33. Missä vaiheessa israelilaisten odotukset murskaantuvat?

Kalebin väliintulosta huolimatta epäilijöiden äänet saivat ylivoimallan. Levottomuus sydämessään he valitsivat itkun ja napan voitonmarssien ja -huutojen sijaan.

Kun levottomuus valtaa sydämemme, joudumme taistelemaan kulkeaksemme uskossa. Levottomuus vaikuttaa tunteittemme lisäksi muuhunkin. Tieteentekijöiden mukaan liian vähäisellä levolla (myös univajeesta johtuvalla) on suora syy-yhteys huonoihin valintoihin, jotka johtavat liikalihavuuteen ja riippuvuuksiin, ja lisäävät edelleen levottomuutta ja tyytymättömyyttä.

Lue 4. Moos. 14:1-10. Mitä tapahtui seuraavaksi?

Tilanne pahenee entisestään. Kalebin vetoamus olla kapinoimatta Herraa vastaan (4. Moos. 14:9) kuuluu kuuroille korville ja kansa valmistautuu kivittämään johtajansa. *Levottomuus johtaa kapinaan, ja kapina johtaa lopulta kuolemaan.*

”Kelvottomat vakoojat tuomitsivat jyrkästi Kaalebin ja Joosuan, ja kansa vaati heitä jo kivitettäväksi. Villiintynyt väkijoukko keräili jo kaikkea heitettävää noiden uskollisten pään menoksi. Raivoten ja kiljuen joukko syöksyi heitä kohti, kun yhtäkkiä kivet kirposivat käsistä ja väkijoukko hiljeni kuin kauhun lamauttamana. Jumala oli väliintulollaan ryhtynyt hillitsemään heidän murhanhimoaan. Hänen läsnäolonsa kirkkaus oli liekehtivänä leimuna valaissut pyhäkön. Kaikki kansa katseli Herran merkkiä. Heitä väkevämpi oli ilmaissut itsensä, eikä kukaan tohtinut enää vastustella. Huonon raportin tuoneet vakoojat kyyristelivät kauhuissaan ja hakeutuivat henki kurkussa teltoilleen.” (1AO 367, 368.)

Silloin Herran kirkkaus ilmestyi kansalle. Näyttää siltä kuin kaikki muu jähmettyisi paikoilleen ja pääsemme salakuuntelemaan Jumalan ja Mooseksen välistä keskustelua. Jumala tunnistaa, että vaikka kivet on tarkoitettu Mooseksen, Kalebin ja Joosuan pään menoksi, pohjimmiltaan kapina on suunnattu Jumalaa itseään vastaan.

ESIRUKOI- LIJA

Millaisen mahdollisuuden Jumala tarjoaa Moosekselle kansan kapinoidessa heitä vastaan? Lue 4. Moos. 14:11, 12.

Jumala tarjoutuu tuhoamaan israelilaiset ja aloittamaan Mooseksesta kokonaan uuden kansan.

Miten Mooses reagoi tähän selvään kapinaan paitsi häntä itseään myös Jumalaa vastaan? (4. Moos. 14:13-19.)

Tässä paljastuu todellinen Jumalan mies. Mooseksen omassa ajassa antama vastaus oli ennusmerkkinä esirukoilijasta, joka yli 1 400 vuotta myöhemmin rukoilisi opetuslastensa puolesta heidän ahdingoissaan (Joh. 17). Monet teologit ja Raamatun opiskelijat ovat nähneet Mooseksen toimintatavassa esikuvan siitä, mitä Kristus tekee meidän hyväksemme. Kansan syyllisyyttä ei kyseenalaistettu (kuten ei meidänkään syyllisyyttämme). Kuitenkin Mooses vetoaa Jumalaan, että tämä antaisi kansalle sen synnit anteeksi suuren armonsa tähden (4. Moos. 14:19, RK 2012). Jeesus toimii samoin. Kapinaa ja levottomuutta torjutaan armolla. Anteeksianto tarjoaa uusia alkuja.

Kuitenkin kapinalla on hintansa. Armo ei koskaan voi olla halpaa. Vaikka kansa on saanut anteeksi, se joutuu kohtaamaan kapinansa seuraukset, eikä tuo sukupolvi tule koskaan pääsemään luvattuun maahan (4. Moos. 14:20-23).

Kyllä, Jumala huolehtii heistä vielä 38 vuotta erämaassa. Hän ruokkii heidät. Hän puhuu heille pyhäköstä käsin. Hän on heidän vierellään erämaassa. Sitten he kuitenkin kuolevat, ja uuden sukupolven on tartuttava viestikapulaan ja löydettävä lepo luvatussa maassa.

Tämä kuulostaa tuomiolta, vaikka todellisuudessa kyse on armosta. Miten tämä sukupolvi kykenisi voittamaan Kanaaninmaan vahvat kaupunkivaltiot, jos se ei vielä ollut oppinut luottamaan Herraan? Miten he voisivat olla valona kansoille, kun he itse kompuuroivat pimeydessä?

Mitä vaikeita läksyjä sinä olet oppinut anteeksiannettujen syntien seurauksista?

USKO VS. LUULOTTELU

Mitä yhtäläisyyksiä näet Israelin erämaavaelluksen ja juuri ennen Jeesuksen toista tulemistä elävän Jumalan kansan tilanteen välillä? (Ks. 1. Kor. 10:1-11.)

Kautta historian Jumalan kansa on harhaillut erämaassa etsien luvattua maata. Erämaa voi näyttäytyä monella tavalla. Tällä hetkellä se näyttäytyy loputtomana mediaryöpytyksenä, jatkuvana viestitulvana, keskeytymättömänä viihdevyörynä. Meille yritetään myydä pornoa rakkautena ja materialismia vastauksena ongelmiimme. Jos olisimme vain hieman timmimmässä kunnossa, hieman nuorempia, varakkaampia ja seksikkäämpiä, kaikki ongelmamme ratkeaisivat.

Israelilaisten tavoin olemme levottomia ja etsimme rauhaa, ja usein vääristä paikoista.

Lue 4. Moos. 14:39-45. Miten israelilaiset reagoivat Jumalan tuomioon?

Israelin suhtautuminen Jumalan tuomioon on tyypillinen. "Me olemme tehneet syntiä", he sanoivat, "mutta nyt me lähdemme paikkaan, josta Herra on puhunut." (4. Moos. 14:40, RK 2012.)

Puolisydäminen sitoutuminen on kuin vaillinaisesti toteutettu rokotusohjelma – se ei tehoa. Maissa, joissa hepatiitti B on yleinen, lääkärit suosittelevat hepatiitti B -rokotusta vastasyntyneille heti kahden ensimmäisen elinvuorokauden aikana. Jos ensimmäisen rokotuksen jälkeen ei kuitenkaan anneta kahta tai kolmea oikeaan aikaan ajoitettua ja oikein annosteltua tehosterokotetta, lapsi ei saa minkäänlaista suojaa hepatiitti B:tä vastaan.

Israelin kapinallinen mielenmuutos, josta 4. Moos. 14. luvun viimeiset jakeet kertovat, johtaa kuolemaan ja pettymykseen israelilaisten kieltäytyessä hyväksymästä Jumalan uusia ohjeita ja lähtiessä itsepäisesti hyökkäykseen ilman liitonarkua ja Mooseksen johtoa.

Luulottelu tulee kalliiksi. Se johtaa kuolemaan. Usein sen takaa löytyy pelkoa. Koska pelkäämme jotakin, teemme päätöksiä, joita myöhemmin kadumme.

Pohdi, milloin itse olet toiminut uskon varassa ja milloin luulottelun vallassa?

KERTAUS

Lisäaineistoa: ”Nyt he näyttivät vilpittömästi katuvan synnillistä menettelyään. Mutta he survivat pahojen tekojensa seurauksia pikemmin kuin omaa kiittämättömyyttään ja tottelemattomuuttaan. Kun he havaitsivat, ettei Herra heltynyt päätöksestään, he herkesivät taas itsepäisiksi ja julistivat, etteivät he enää palaisi erämaahan. Käskemällä heidän vetäytyä vihollistensa maasta Jumala koetteli heidän esittämänsä alistuvaisuutta ja todisti, ettei se ollut aitoa. He tiesivät tehneensä syntiä kovin pahoin aikoessaan pikaistuksissaan surmata vakoojat, jotka olivat kehottaneet heitä tottelemaan Jumalaa, mutta nyt he olivat kauhuissaan huomattessaan tehneensä pelottavan virheen, jonka seuraukset koituisivat heille kohtalokkaiksi. Heidän mielensä ei ollut muuttunut, ja he olivat valmiit samanlaiseen purkaukseen, kunhan vain aihetta ilmaantuisi. He saivatkin siihen syytä, kun Mooses Jumalan valtuuttamana käski heidän palata erämaahan.” (1AO 368, 369.)

”Mutta usko ei suinkaan ole uhmailevaa itsevarmuutta. Vain se, jolla on tosi uskoa, on turvassa sellaiselta. Sillä itsevarmuus on saatanan valheuskoa. Usko pitää kiinni Jumalan lupauksista ja tuottaa hedelmää kuuliaisuudessa. Omahyväinen luulottelu pitää myös kiinni lupauksista, mutta käyttää niitä kuten saatana rikkomusten puolustukseksi. Usko olisi johtanut esivanhempamme luottamaan Jumalan rakkauteen ja noudattamaan hänen käskyjään. Luulottelu sai heidät rikkomään hänen lakinsa, sillä he kuvittelivat, että hänen suuri rakkautensa pelastaisi heidät synnin seurauksista. Usko ei vaadi taivaan suosiota suostumatta ehtoihin, joilla armo annetaan. Oikea usko perustuu Raamatun lupauksiin ja säädöksiin.” (4AO 99, 100.)

Keskustelunaiheita:

1. Keskustelkaa uskon ja luulottelun välisistä eroista. Miksi Kanaaninmaan valloittaminen olisi alkuun ollut uskon teko, mutta myöhemmin valloituksen yritys muuttui uhmakkaaksi teoksi? Millä tavoin motivaatio ja olosuhteet vaikuttavat siihen, onko kyse uskosta vai luulottelusta?

2. Vaikka synnit saadaan anteeksi, me joudumme usein elämään syntiemme seurausten kanssa. Miten voit auttaa ihmistä, joka tietää saaneensa syntinsä anteeksi, mutta joka joutuu taistelemaan sen kanssa, että kyseinen synti yhä vaikuttaa kielteisesti häneen ja mahdollisesti hänen läheisiinsä?